

Zorgprogramma (hart-)longtransplantatie

Het long- en hart-longtransplantatieprogramma van UZ Leuven werd in 1991 opgestart. De afgelopen 5 jaar werden er gemiddeld 69 procedures per jaar uitgevoerd, waarmee UZ Leuven binnen Eurotransplant tot de grootste centra voor (hart-) longtransplantatie behoort en we wereldwijd tot de top 10 centra behoren. In ons land gebeuren jaarlijks gemiddeld 120 (hart-)longtransplantaties in 4 actieve centra, waarvan UZ Leuven op nationaal niveau – en ook binnen de Benelux – al jaren het grootste centrum was en blijft.

De belangrijkste indicaties voor longtransplantatie blijven COPD, longfibrose, mucoviscidose en pulmonale hypertensie. Ook in het afgelopen jaar is dat niet anders; We zien wel een verdere lichte toename van het aantal longtransplantaties bij idiopathische longfibrose en interstitieel longlijden in het algemeen, wat opgelopen is tot 26%. COPD/emfyseem blijft nog steeds de koploper met >46%. De mediane leeftijd bij transplantatie is 59 jaar, de mediane wachttijd is verder opgelopen tot 328 dagen en de mediane donorleeftijd was vorig jaar 53 jaar. Qua overleving doen we het beter dan in het internationaal register, wat vooral te maken heeft met de grote ervaring van het ganse team (1 173 transplantaties uitgevoerd eind 2019) en het feit dat we al onze patiënten zelf blijven opvolgen.

(HART-)LONGTRANSPLANTATIE

Transplantatieactiviteiten

Ten opzichte van 2018 is het aantal ingrepen stabiel gebleven (68 in 2018 en 69 in 2019). Er werden alleen maar dubbel-longtransplantaties uitgevoerd, waarvan 2 ingrepen een gecombineerde long-levertransplantatie waren. Er werden geen retransplantaties uitgevoerd voor chronische afstoting.

TABEL 3.1 | Aantal (hart-)longtransplantaties UZ Leuven (1997-2019)

	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16	'17	'18	'19
Hart-long	3	3	-	3	2	2	1	3	1	4	2	1	1	-	3	2	-	-	1	1	-	1	-
Unilateraal	6	2	8	4	10	10	15	14	9	19	7	8	4	7	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Bilateraal	4	8	4	13	20	21	27	22	29	34	44	40	42	51	58	79	59	58	64	70	71	66	69
Totaal	13	13	12	20	32	33	43	39	39	57	53	49	47	58	62	81	59	58	65	71	71	68	69

De gemiddelde wachttijd is verder opgelopen naar 340 dagen (variatie 13 - 930 dagen) ten opzichte van 333 dagen in 2018. De wachtlijstmortaliteit blijft zeer laag (< 3% vs. >10% in Eurotransplant).

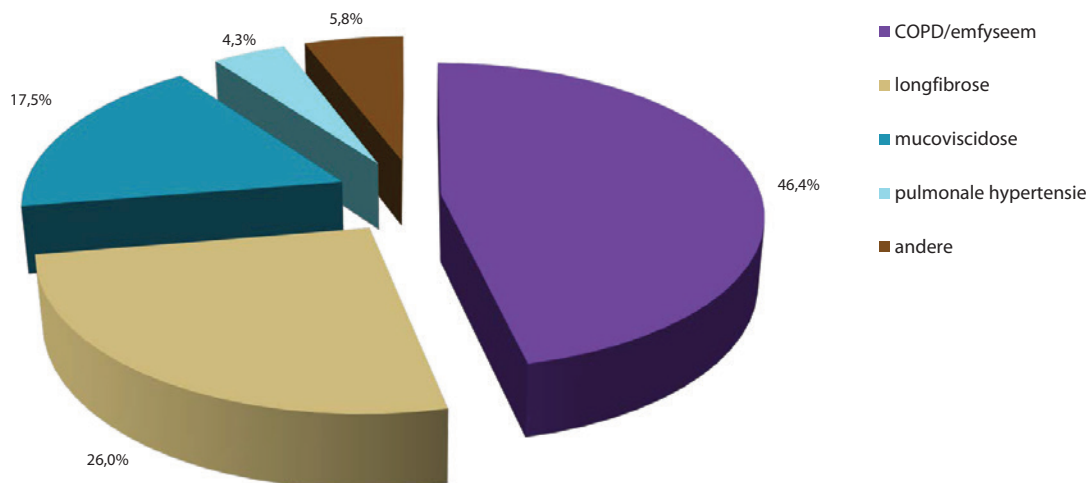
FIGUUR 3.16 | Gemiddelde wachttijd sinds 1992

De kortste wachttijden stellen we vast bij patiënten die pretransplant op ECMO staan (gemiddeld 43 dagen, variatie 28-56 dagen).

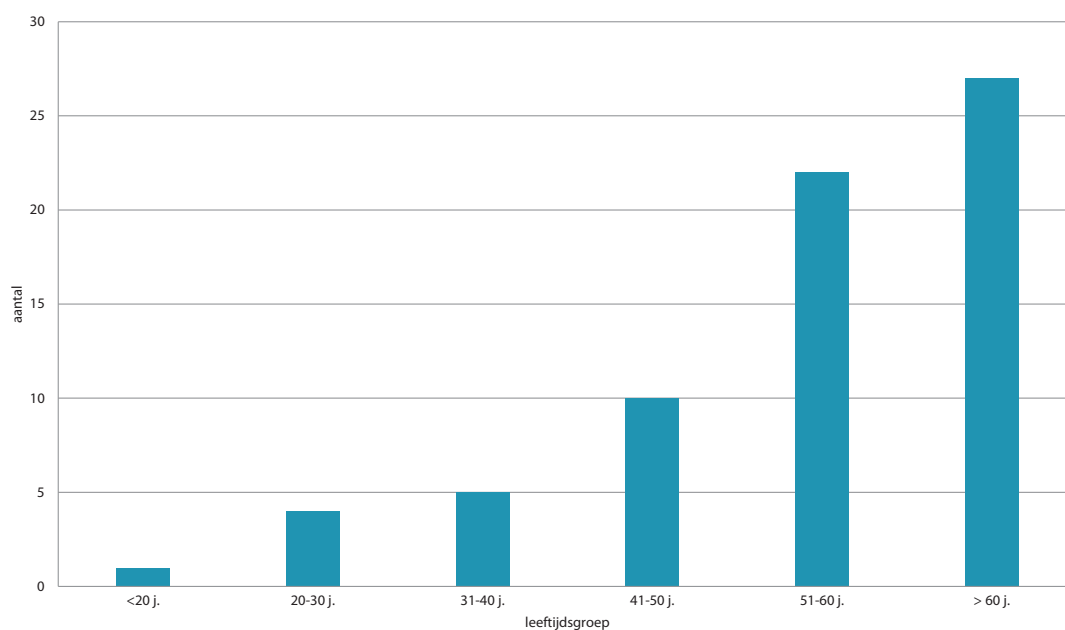
De indicaties voor longtransplantatie in 2019 zijn weergegeven in figuur 3.17. COPD/emfyseem blijft de belangrijkste indicatie, waarbij het aantal procentueel stabiel blijft (46,4% in 2019 en 45,5% in 2018), dit ten voordele van vooral het aantal ILD patiënten, waarbij hun aandeel na een stijging vorig jaar (17% in 2017 naar 25% in 2018), nu stabiel blijft met 26% in 2019. Transplantatie voor mucoviscidose en pulmonale hypertensie blijft vergelijkbaar met vorig jaar op respectievelijk 17,5% en 4,3%.

FIGUUR 3.17 | Indicaties voor longtransplantatie in 2019 (percentage)

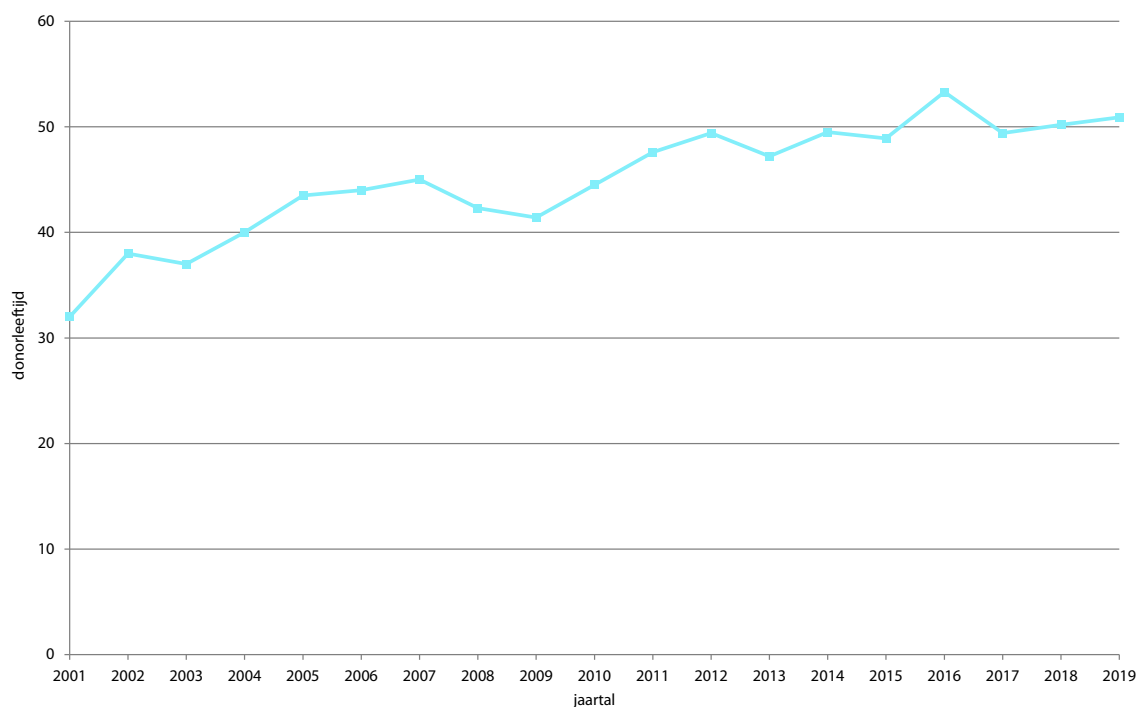
Figuur 3.18 geeft de leeftijdsverdeling weer van de receptoren. Die blijft hetzelfde als de voorgaande jaren waarbij het merendeel van de patiënten >50 jaar is, een weerspiegeling van de frequentste indicaties emfyseem en longfibrose. We zien een stijging van het aantal patiënten >50 j. en zeker >60j.

FIGUUR 3.18 | Leeftijdsverdeling van de receptoren in 2019 (n=69)

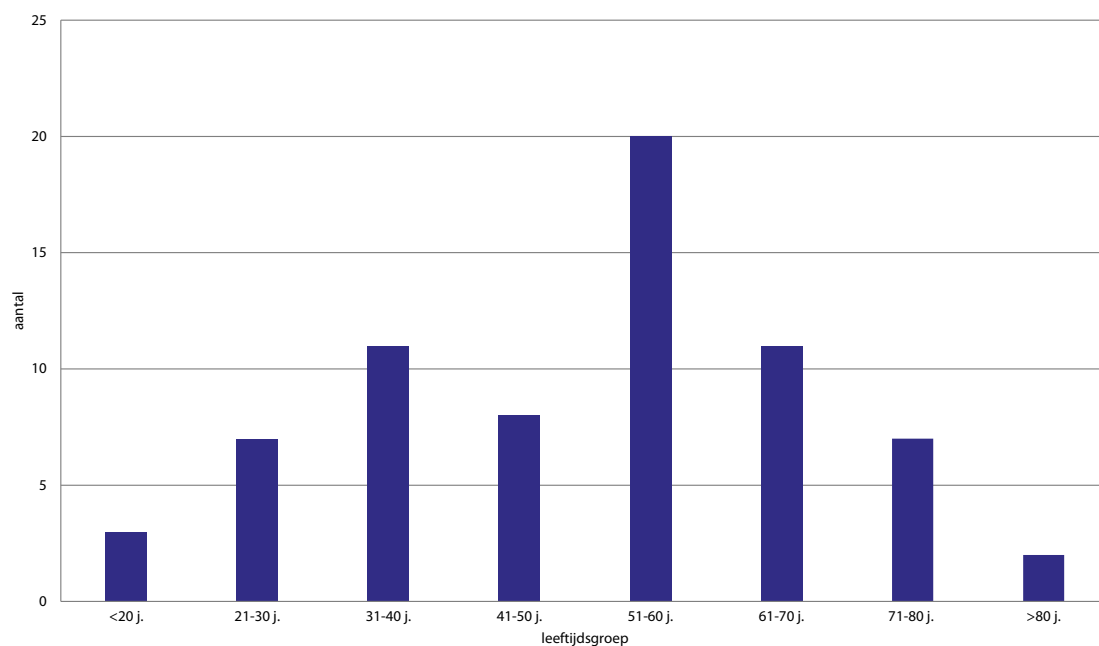
Figuur 3.19 geeft de gemiddelde leeftijd van de donoren weer sinds 2001. We zien een quasi stabilisatie tegenover vorig jaar: gemiddeld 50,2 j. (min 13, max 73 j.) in 2018 en 50,9 j. (min. 12, max. 83 j.) in 2019.

FIGUUR 3.19 | Gemiddelde donorleeftijd per jaar

In figuur 3.20 is de leeftijdsverdeling van de donoren weergegeven. We bemerken dat het aantal oudere donoren (>50 j.) stabiel blijft (38/68 of 56% in 2018 versus 40/69 of 58% in 2019).

FIGUUR 3.20 | Leeftijdsverdeling van de donoren

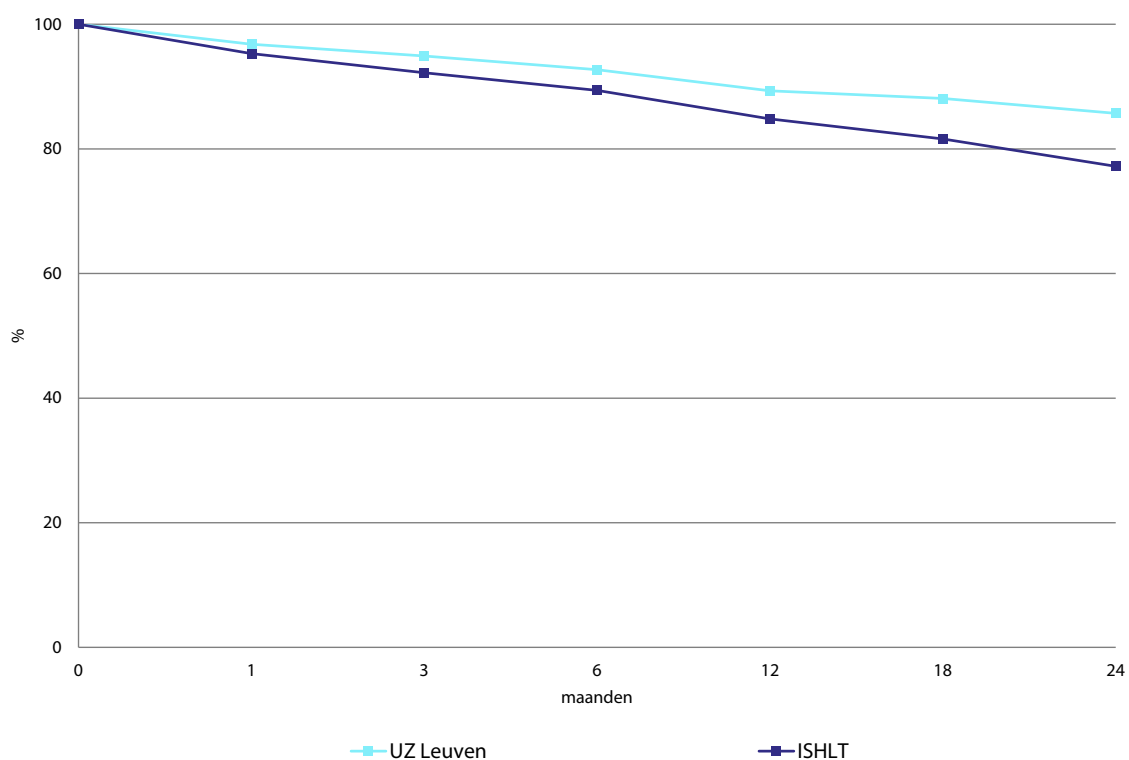

Transplantatieresultaten

De 5 jaarsoverleving van onze longtransplantatiepatiënten is momenteel 78%, wat veel beter is dan de resultaten van de "International Society for Heart and Lung Transplantation", ISHLT (58,6%).

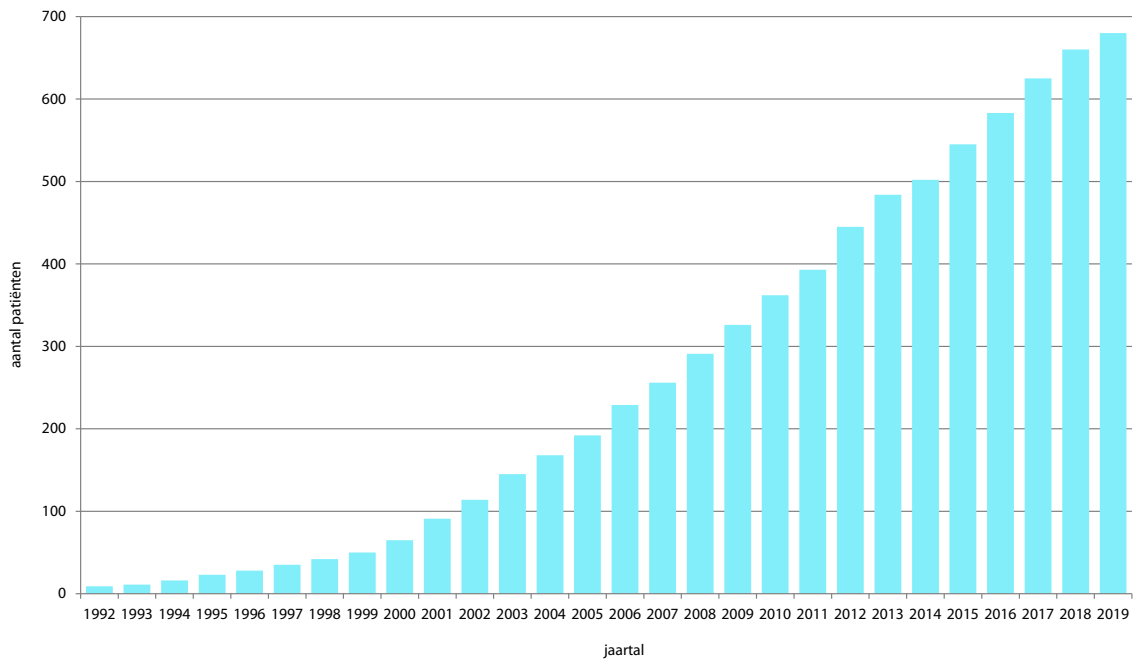
Figuur 3.21 geeft de actuariële overleving weer van 159 patiënten die werden getransplanteerd tussen januari 2017 en mei 2019. De 1- en 2 jaarsoverleving is respectievelijk 89,3% en 85,7% vergeleken met 84,8% en 77,2% in de ISHLT database.

FIGUUR 3.21 | Actuariële overleving (1 en 2 jaar) van patiënten getransplanteerd tussen januari 2017 en mei 2019 - UZ Leuven versus ISHLT

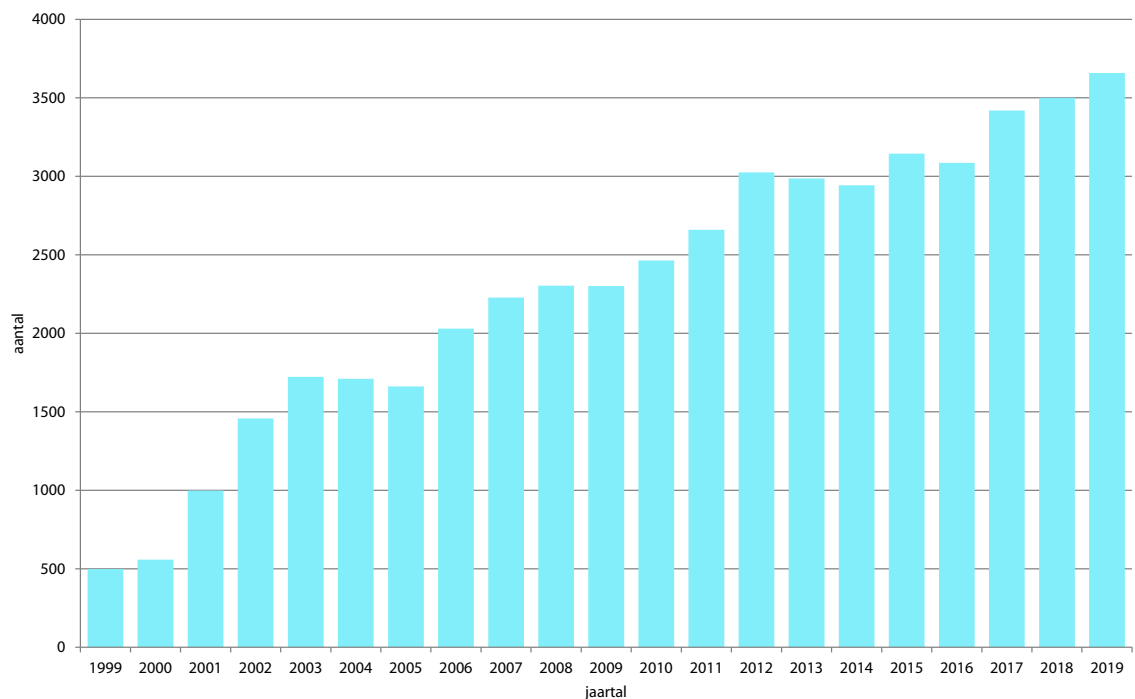

Figuur 3.22 geeft een overzicht van het aantal longtransplantatiepatiënten in actieve follow-up, die uiteraard jaar na jaar blijven toenemen, met stijgende werkbelasting als gevolg (aantal consultaties per jaar weergegeven in fig. 3.23).

FIGUUR 3.22 | Cumulatief aantal patiënten in follow-up na (hart-)longtransplantatie

FIGUUR 3.23 | Aantal ambulante consultaties bij longtransplantatiepatiënten sinds 1999

neus-, keel- en oorziekten, gelaats- en halschirurgie

prof. dr. Pierre Delaere

prof. dr. Vincent Vander Poorten, dr. Jeroen Meulemans

pneumologie

prof. dr. Geert Verleden, prof. dr. Christophe Dooms,

prof. dr. Robin Vos, prof. dr. Jonas Yserbyt

plastische, reconstructieve en esthetische chirurgie

prof. dr. Jan Vranckx, dr. Katarina Segers, dr. Thomas Nevens

thoraxheelkunde

prof. dr. Paul De Leyn, prof. dr. Dirk Van Raemdonck, prof. dr. Willy Coosemans,

prof. dr. Philippe Nafteux, prof. dr. Herbert Decaluwe, dr. Hans Van Veer,

dr. Lieven Depypere, dr. Laurens Ceulemans

anesthesiologie

dr. Luc Veeckman

intensieve geneeskunde

prof. dr. Geert Meyfroidt, prof. dr. Yves Debaveye, dr. Jan Muller

teams OKa – ITE – hospitalisatie

Gert Vanwezer, Luc Romont

Kristien Van Avermaet, Leen Backaert

verpleegkundig specialist longtransplantatie

Veronique Schaevers

transplantatiecoördinatie

Dirk Claes